

Voldtægt som kriminalitetsfænomen

*- Typologi og tendenser efter 2 år med
samtykkeloven*

Baggrund

I Københavns Politi ses det, at oplevelser omkring manglende respekt for afvisninger i seksuelle situationer, udnyttelse af passivitet eller meget forskelligartede tolkninger af, hvad samtykke indebærer, er omdrejningspunktet i en stor andel af de anmeldte voldtægtssager. Samtidig ses en generel stigning i antallet af anmeldelser om voldtægt og en stor andel af sager, hvor parterne er unge. Sagens indhold efterlader et indtryk af, at samtykket fortsat lader vente på sig og at der i en række sager tilsyneladende er manglende bevidsthed omkring, hvilken adfærd, der nærmere bestemt kan ende med at udgøre voldtægt. Det opleves, at der mangler klarhed over, hvad samtykkeadfærd, i overensstemmelse med lovens rammer, indbefatter i praksis samt manglende forståelse for sagens alvor.

Det vurderes derfor at kunne udgøre et forebyggelsespotentiale, hvis det kan identificeres, konkretiseres og videreformidles, i hvilke situationer, samleje uden samtykke oftest opstår. Fra flere sider efterspørges viden og konkretiserede rammer for, hvornår noget nærmere bestemt udgør en voldtægt og retningslinjer for, hvordan og hvornår man bør skærpe opmærksomheden, ift. at sikre sig samtykke. Det vurderes derfor at kunne udgøre et forebyggelsespotentiale, hvis det netop kan videreformidles, hvor det oftest går galt og hvor der således kan være anledning til at skærpe sin opmærksomhed og bevidsthed om samtykke.

Dette er derfor søgt kortlagt gennem analyse af gerningsindholdet i indgivne anmeldelser om voldtægt fra 2021 og 2022.

Datagrundlag

Som grundlag for analysen, er der gennem Politiets Sagsstyringssystem foretaget et udtræk på anmeldelser indgivet til Københavns Politi, under gerningskode 72305 om voldtægt, fra perioden 1. januar 2021 – 1. november 2022. Hertil er der foretaget en selektering i data med frasortering af sager, der indgår i større sagskomplekser, hvor samme mistænkte/sigtede er registreret i et stort antal sager. Disse sagskomplekser vedrører seriekrænkelser og serieovergreb, der rummer andre problemstillinger og kompleksiteter end blot spørgsmål om samtykke, hvorfor disse er udtaget fra nærværende datagrundlag og analyseret særskilt. Det tilbageværende datasæt udgøres herefter af 503 sager.

Idet der søges udledt potentielle tendenser i, under hvilke omstændigheder, de typiske oplevelser af overgreb opstår, afgrænses datagrundlaget endvidere til selve gerningsindholdet af anmeldelserne og forurettedes indgivne frie forklaring. Data er suppleret med tabeller om tendenser for gerningstidspunkter og anmeldelsestilbøjeligheder fra 2021-2023, som udtrukket af Politiets Sagsstyringssystem via Politiets Qlickview analyseredskab (Se bilag 1).

Det er væsentligt at holde sig for øje, at analysegrundlaget har udgangspunkt i data, der er genereret i forbindelse med anmeldelse og politivirksomhed, hvorved der således er en strafferetslig kontekst og agenda for parternes udtalelser, man naturligvis må tage forbehold for. Der er samtidig ikke tale om en analyse af afgørelser/domme, og datagrundlaget kan derfor ikke tages til indtægt for vurdering af sandheden i bevismæssig eller juridisk forstand. Udgangspunktet for analysen retter sig således ikke mod stillingtagen til skyldsspørgsmålet, men mod identifikation af potentielle mønstre i, hvad der sker, når der opleves samleje uden samtykke.

Analytisk fremgangsmåde og metodologi

Mixed method design

For at kunne afdække potentielle mønstre i datasættet, søges det kortlagt, hvilke adfærdsmæssige tendenser, der typisk går igen, når der opleves samleje uden samtykke. Det vil sige, at det søges kortlagt, hvilke situationer, omstændigheder og modus, der går igen i anmeldte voldtægtssager. Herunder, om overgrebene eksempelvis opstår ved, at samtykket trækkes tilbage, om overgrebene gennemtvinges med vold eller med personer i passiv tilstand.

Der søges således udledt en typologi for gerningsindholdet i indgivne voldtægtssager efter samtykkelovens ikrafttræden.

I tråd med principper for Intelligence led og Evidence based policing, som fremgår som udgangspunktet for politiets efterretnings- og analysemetoder¹, søges en så objektiv og empirisk drevet identifikation af mønstre som muligt. Derfor anlægges et *mixed method-design*, hvori den primære identifikation af en potentiel typologi drives af kvantitativ analyse på forekomsten af forskellige og gengående kombinationer af adfærd. Den kvantitative udledning af adfærdsmønstre kombineres med kvalitativ gennemlæsning af indholdet af afhøringsrapporter i samtlige 503 sager, som således kan danne grundlag for en mere sammenhængende forståelse for og tolkning af resultaterne.

I de nedenfor angivne afsnit følger en nærmere redegørelse for den analytiske fremgangsmåde.

Operationalisering af kriminalitetsadfærd og udledning af typologi

Til udledning af typologien udføres en efterforskningspsykologisk adfærdsanalyse med Multidimensional Scaling (MDS) som analytisk værktøj, med henblik på at kunne identificere systematiske forskelle og ligheder i

adfærdsmønstre, indenfor de 503 voldtægtssager anmeldt til Københavns Politi i 2021 og 2022. Dette kræver indledningsvist en operationalisering af adfærdsvariable som kan siges dækkende for gerningsprocessen for voldtægt.

For at kunne differentiere systematisk imellem et større antal sager kræver det altså indledningsvist en empirisk kortlægning af adfærd, som konceptualiserer, hvad gerningsprocesserne inden for voldtægtssager implicerer². Et udgangspunkt, der er anvendt i den socialpsykologiske forskning til udledning af adfærdstypologier inden for bl.a.

terrorisme, forsættelig brandstiftelse og seksualforbrydelser³. For at operationalisere indholdet af anmeldelserne til konkrete adfærdsvariable, som efterfølgende kan anvendes til kodning af det samlede datasæt, er der foretaget en random genereret selektering af 50 sager fra 2021 og 2022. Herudfra er gerningsprocessen operationaliseret ud fra,

hvilke handlinger, de forurettede rapporterer at have været udsat for og tillægger betydning i deres definition af og oplevelse af overgrebet. Der er således foretaget en minutiøs gennemgang og indholdsanalyse af afhøringsrapporterne i

det ovenfor nævnte udsnit af sager, foretaget af hhv. en psykolog og en kriminologistuderende. Herudfra er det udledt, hvilke adfærds karakteristika og dynamikker, der går igen, hvorefter dette omsættes til adfærdsmæssige karakteristika/variable, som kan anvendes til kodning af det samlede datasæt ($N=503$).

Udledningen af adfærdsvariable har resulteret i udviklingen af en datadreven kodebog med nedenfor angivne variable.

Foruden variable, der kortlægger adfærdsmønstre, indgår desuden kodningsvariable omkring gerningssted, køn, alder, relation, selvrapporert alkoholindtag, retsmedicinske undersøgelser mv. Kodebogen er anvendt som basis for kodning af det samlede antal anmeldelser i datasættet ($N= 503$).

¹ Politiets efterretnings- & analysedoktrin (2018)

² Canter (2000; 2004; 2011), Canter & Fritzon, (1998)

³ Horgan et al. (2018), Clemmow et al. (2020), samt Canter (2000)

Kodning

Med afsæt i ovennævnte kodningsmanual er samtlige sager i datasættet gennemlæst og kodet ud fra, hvorvidt de forskellige adfærdsvariable er angivet som udført/oplevet af forurettede, i afhøringsrapporterne. Sagerne er endvidere analyseret mht. til de øvrige faktorer rapporteret omkring gerningssted, relation mv.

Hver enkelt sag/case blev kodet ud fra, hvilke af de forskellige adfærdsvariable, der havde været nævnt af forurettede i rapportmaterialet, som udført eller oplevet i forbindelse med overgrebet. Adfærd blev binært kodet med angivelse af hhv. 1 og 0, hvortil 1= Rapporteret/udført/oplevet og 0= Ikke rapporteret/Ikke udført/Ikke oplevet. I

kodningsproceduren, blev der anlagt en kodningspolitik, som anbefalet i andre lignende studier⁴, som er kendetegnet ved en såkaldt *hard yes/hard no*-procedure. Det vil sige, at for at konkludere, at en given adfærd havde været oplevet/udført under overgrebet, skulle der foreligge en skriftlig omtale af forholdet i de inddragede kilder.

Kodningen blev primært udført af en kriminologistuderende med løbende sikring af inter-rater reliabilitet fra en psykolog og politifolk.

Kodningen genererede en matrix af 503sagerXvariable, som efterfølgende anvendes til udførelse af MDS-analysen samt udledning af deskriptiv statistik for identifikation af generelle tendenser.

Multidimensional Scaling og statistisk fremgangsmåde

For at udlede empirisk understøttede typologier, inden for kriminalitet, kræver det, at der kan udfindes signifikante mønstre i den begåede adfærd på tværs af større datamatricer. Dette medfører et behov for en omfattende sammenligningsprocedure til afdækning af såkaldt *co-occurrence* mellem forskellige former for adfærd på tværs af sagerne. Det vil sige en procedure, hvor samtlige sagers indhold, sammenlignes med hinanden, for at undersøge, hvilke adfærdsmønstre, der går igen.

Imidlertid er kriminelle aktiviteter, ligesom i nærværende datasæt, ofte angivet ved binære variable og således angivelser af hhv. tilstedeværelse eller ikke-tilstedeværelse af forskellige adfærdsmæssige karakteristika, snarere end metriske/numeriske værdier. Dette stiller således en række krav til de anvendte statistiske procedurer, da denne type data ikke er optimal for udførelse af eksempelvis korrelations- eller faktoranalyser⁵. Derfor kræver udledning af empirisk understøttede typologier en statistisk metode, som kan bidrage til: 1) At kunne sammenligne store datasæt af adfærdsmønstre med hinanden, ud fra binære data og 2) på baggrund af sammenligning af kunne udlede, hvilke adfærdsmæssige karakteristika, der kan siges at udgøre et adfærdsmæssigt tema/en subtype, som samtidig adskiller sig signifikant fra andre adfærdstemaer.

For at imødekomme ovenstående kriterier, er der inden for efterforskningspsykologisk adfærdsanalyse introduceret en række af multivariate analysemetoder. Hertil har Multidimensional Scaling været introduceret til en bred vifte af kriminalitetsanalyser fra sædelighedssager til udledning af typologier, inden for brandstiftelse og terroranalyse⁶.

Multidimensional Scaling (MDS) refererer til et sæt af *Data Mining*-teknikker, hvilket betegner teknikker, som udleder mønstre og strukturer i større sæt af komplekse data⁷. Hertil udleder MDS-analysen systematiske forskelle og ligheder i

⁴ Horgan et al (2016;2018), Canter (2000, 2011) og Clemmow et al. (2020)

⁵ Guttman, (1968); Guttman & Levy, (1991)

⁶ Canter & Heritage, (1990); Youngs, (2006), Horgan et al., (2018); Goodwill & Meloy, (2019); Yakota et al., (2007)

⁷ Han, (2021); Lingoes (1973)

data og virker samtidig som en både dimensionsreducerende og diskriminant analytisk metode⁸. MDS rummer således en analytisk kapacitet til at oversætte rådata for diverse observationer omkring adfærd i anmeldelser, til information om, hvordan og ud fra hvilke konkrete adfærdsmønstre, sagerne hhv. minder om og adskiller sig signifikant fra hinanden. Der er derfor anvendt MDS-analyse til empirisk udledning af en typologi for voldtægtssager, fra de første to år med samtykkeloven.

Til udførelse af MDS-analysen anvendes R Studio 1.4.1106 Software Package SMARCOFF og der anvendes en Non-metric Multidimensional Scaling-funktion, som visualiserer systematiske forskelle (*dissimilarity*) i adfærdsmønstre blandt sagerne i datasættet og identificerer særligt diskriminante adfærdsvariable. Endvidere anvendtes IBM SPSS Version 27 til udledning af deskriptiv statistik med procentvis forekomst for det samlede antal variable i datasættet. Data er desuden suppleret med tabeller om tendenser for gerningstidspunkter og anmeldelsestilbøjeligheder fra 2021-2023 som udtrukket af Politiets Sagsstyringssystem via Politiets Qlickview analyseredskab (Se bilag 1). Nedenfor er angivet de samlede resultater for hhv. deskriptiv statistik og resultatet af MDS-analysen med angivelse af de identificerede typisk forekommende adfærdsmønstre og diskriminante faktorer.

⁸ Kruskal & Wish (1978)

RESULTATER

TABEL 1

Kønsfordeling

<i>Køn</i>	Forurettede	Sigtede/mistænkt
Mand	1,59% (N=8)	99,8% (N=502)
Kvinde	98,41% (N=495)	0,2% (N=1)

TABEL 2

Aldersfordeling

<i>Alder</i>	Forurettede	Sigtede/mistænkte
10-14år	6,6%	1,7%
15-19år	23,9%	12%
20-24år	29,4%	17,9%
25-29år	15,2%	19,3%
30-34år	10,5%	14,5%
35-39år	5,7%	10,6%
40-44år	3,7%	4,7%
45-49år	2,1%	4,0%
50-54år	1,4%	2,6%
55-59år	1,2%	1,2%
59<	.3%	1,6%
Ikke angivet	-	9,9%

TABEL 3

Parternes kendskab til hinanden

Venner/bekendte	29%
Kærester/i parforhold/gift på tidspunktet for overgrebet	8%
Dater/har en romantisk/seksuel relation, men ikke fast parforhold	11%
På første date/mødes for første gang (efter aftale)	19%
Mødt hinanden indenfor 24 timer fra overgrebet (ikke aftalt på forhånd)	18%
Tidligere partner	3%
Øvrigt & ingen forudgående kendskab	12%

TABEL 4

Gerningssted

N = 503

Forurettedes bopæl	27%
Mistænktes bopæl	41,9%
Offentlig beværtning/Natklub	6,7%
Privatfest	9%
Skole/Institution/Behandlingssted	2,6%
Øvrigt offentligt sted	12,8%

TABEL 5

Retsmedicinske resultater (FOU) *N = 503*

Positivt resultat/udslag for euforiserende stoffer i blodprøver	4,5%
Dokumenterede skader i retsmedicinske undersøgelser	17,9%

TABEL 6

Selvrapporteret alkoholpåvirkning

	Forurettede	Sigtede/mistænkt
Rapporterer sig påvirket af alkohol på gerningstidspunktet	39,8%	57,5%

TABEL 7

Anmeldelsestilbøjeligheder *N = 503*

Forurettede anmelder straks efter overgrebet	30,3%
Andre anmelder på vegne af forurettede	14,2%
Forurettede beskriver tvivl om anmeldelse (grundet frygt, selvbekendelser, uforståenhed overfor situationen)	33,2%
Forurettede ønsker at trække anmeldelse tilbage/ønsker ikke at medvirke	4,5%

TABEL 8

Bystanders og gerningspersoner *N = 503*

Flere personer deltager i overgrebet	8,2%
Vidner overhører/bevidner dele af overgrebet	14%

TABEL 9

Efterfølgende kommunikation mellem parterne *N = 503*

Forurettede overnatter/afventer at bede mistænkte gå	25,9 %
Mistænkte undskylder overfor forurettede/giver udtryk for bevidsthed om grænseoverskridende adfærd (Mundtligt/Digitalt)	16,9%
Forurettede konfronterer mistænkte efter overgrebet/efterspørger afklaring	26,4%
Mistænkte advarer forurettede mod anmeldelse	10,7%

TABEL 10

Øvrige forhold *N = 503*

Mistænkte har tidligere udført vold mod forurettede	6,7%
Forurettede beskriver æresrelateret motiv/afpresning ifm. overgrebet	4,2%

TABEL 11

Oplevet adfærd og kommunikation i forbindelse med overgrebet
Rapporteret fra forurettedes afhøringer/gerningsindhold i anmeldelse
F.= Forurettede, Mis.= Mistænkte

N= 503

F. har lagt sig til at sove fuldt påklædt	27%
Mis. Foretager fuld afklædning af både forurettede og sig selv	62%
F. har afklædt sig delvist	39%
F. bidrager til dele af afklædning	12%
F. forsøger verbal afvisning (Nej, det her skal vi ikke, ikke mere nu, vi skal ikke have sex, jeg er for fuld)	64,5%
F. forsøger let fysisk afvisning (fjerner gp.'s hænder, samler benene, trækker bukser/tøj tilbage på, rykker sig væk fra gp., lader som om man sover)	62%
F. forsøger fysisk modstand (Skubber Mis. væk, forsøger at holde Mis. tilbage, vrider krop)	43%
F. forsøger verbal modstand (Råb, skrig, hjælp)	12%
F. trækker aktivt samtykke tilbage efter påbegyndt samleje	14%
F. vågner ved at Mis. har påbegyndt penetration eller oralsex	15%
F. opgiver modstand efter gentagne afvisninger og reagerer med passivitet	24%
F. beskriver egne handlinger/egen aktivitet ifm. samlejet	19%
Mis. forsøger verbal overtalelse/beroligelse af F. (Kom nu - der sker ikke noget, jeg skal nok være forsigtig, du vil jo gerne, rolig nu)	34%
Mis. kommanderer forurettede til udførelse af handlinger	14%
Mis. anviser forurettede til udførelse af seksuelle handlinger (fører f.'s hånd i deres til penis, til udførelse af masturbation)	15%
Mis. fastholder f. til udførelse/gennemførelse af oralsex/Mis. udfører selv bevægelser til oral tilfredsstillelse	18%
Mis. udnytter kropsvægt/ spreder ben/holder ben fra hinanden/holder på forurettedes arme/sætter sig overskrævs på forurettede	36%
Mis. udfører vold mod forurettede	33%
Mis. truer med udførelse af vold	6%
Mis. intimiderer forurettede (Råb, onde øje, kommandoer, implicite trusler)	12%
Mis. foretager pludselig/resolut indtrængen i forurettede/pludselige bevægelser/hurtig tiltvingelse af adgang til samleje	17%
Mis. tager halsgreb på forurettede	23%
Mis. ændrer modus under samleje til ikke aftalt BDSM-sex, lussinger, spyt mv.	20%

Bemærk at sagerne er kodet efter en såkaldt hard yes/hard no procedure. Procentangivelserne kan således være forbundet med en række usikkerheder, da der kan være sager, hvor forurettede eksempelvis blot ikke har omtalt mistænkte afklædning, hvorefter det vil være kodet som "ikke rapporteret"/"Ikke forekommet" at mistænkte har afklædt sig selv, selvom det reelt er missing data. Samtidig kan flere af ovenstående typer adfærd være overlappende i samme sag.

TABEL 12

Forurettedes reaktioner i forbindelse med overgrebet

F. = Forurettede

N= 503

F. beskriver uvirkelighedsfølelse omkring overgreb/dissociation	13%
F. overvejer konsekvenser ved modreaktioner/råb/modstand	16%
F. oplever følelse af ikke at være i stand til at gøre modstand/ tale/røre sig	27%
F. græder undervejs	15%
F. beskriver frygt for eget liv	17%
F. oplever udnyttelse af tilstand (alkoholpåvirkning, drug, blackout)	26%

Bemærk at sagerne er kodet efter en såkaldt hard yes/hard no-procedure. Procentangivelserne kan således være forbundet med en række usikkerheder, da der kan være sager, hvor forurettede eksempelvis blot ikke har omtalt sine reaktioner, hvorefter det vil være kodet som "ikke rapporteret"/"Ikke forekommet", selvom det reelt er missing data. Samtidig kan flere af ovenstående typer adfærd være overlappende i samme sag.

UDLEDT TYPOLOGI AF MULTI DIMENSIONAL SCALING (MDS)-ANALYSE

Ud fra MDS-analysen er der udledt nedenstående 5 overordnede typer af voldtægtssager, på tværs af datasættet.

MDS udleder på baggrund af kodningen og datamatricen, hvilke adfærdsvariable, der typisk går igen i kombination med hinanden og således kan antages at udgøre en subtype/et typisk modus, der samtidig adskiller sig i gerningsindhold fra andre subtyper/modus. Det vil sige, at det altså er udledt, ud fra MDS-analysen, hvilke forskellige modus, der hyppigst går igen i anmeldelser om voldtægtssager. Nedenfor er hver af typerne angivet ud fra de adfærdsvariable, som de er karakteriseret ved.

Under hver subtype, er der suppleret med en kvalitativ forståelsesramme og henføring af adfærdsmønstret under voldtægtsbestemmelsen og de dertilhørende konkretiseringer omkring samtykke. Dette for at udlede, hvorvidt det oplevede henhører under nykriminaliseringen og om, der er oplevelser samt antagelser om eller misforståelser om samtykke, som går igen i sagerne og som synes væsentligt at få italesat som led i en oplysende kampagne.

TABEL 13*F.(Forurettede)**Gp. (Gerningsperson)***Type 1:**

-
- F. og gp. har en forudgående relation til hinanden (Venner, bekendte, på date, tager hjem sammen efter fest)
 - Verbal afvisning (Vi skal ikke det her, vi skal ikke have sex, lad være)
 - F. udtrykker gentagne verbale afvisninger
 - Fysisk afvisning (fjerner gp.'s hænder, samler benene, trækker bukser/tøj tilbage på, rykker sig væk fra gp., trækker hænder til sig hvis gp. forsøger at guide til berøring)
 - F. opgiver modstand efter gentagne afvisninger og reagerer med passivitet, mens gp. udfører overgrebet

*Overrepræsentation af personer mellem 16-32 år.***Type 1:**

For at udbygge forståelsen for, hvordan forløbet kan se ud, når det givne adfærdsmønster er til stede i en sag, suppleres herunder med information fra den kvalitative gennemgang af sagerne.

I sager, hvor ovenstående karakteristika er forekommende, er der typisk tale om sager, hvor forurettede og mistænkte er mellem 16-32 år. Som udgangspunkt har de en grad af kendskab til hinanden på forhånd, enten ved at gå på samme gymnasium, være i samme bekendtskabskreds eller have skrevet sammen over sociale medier eller dating-apps. Optakten til overgrebet er som regel en festlig sammenhæng eller en date, hvor begge parter oftest har drukket alkohol. Som regel beskriver begge parter, at der på et tidspunkt, enten forinden mødet eller i løbet af aftenen, har været en slags samtale om, hvorvidt der skulle finde samleje sted. Forurettede beskriver det oftest som et forsøg på at afvise sex forinden parterne ender alene sammen, således, at der er sket en slags forventningsafstemning. Som oftest har der dog været en gensidig interesse parterne imellem, forinden det seksuelle, hvor der har været gensidigt samtykke til kys og eventuel berøring på dele af kroppen eller udenpå tøjet. Som oftest beskriver forurettede, at de derfra forsøger at afvise, at situationen skal udvikle sig til noget seksuelt, eksempelvis ved at sige "det skal vi altså ikke det her", lægge sig til at sove med alt tøjet på, flytte gerningspersonens hænder, samle benene eller trække tøjet tilbage på. Disse verbale og fysiske afvisninger ses desuden rapporteret som afvisningsmetoder eller som udtryk for manglende samtykke i hhv. i 64,5% og 62% af det samlede antal sager. De forurettede rapporterer, at de ikke oplever, at afvisningerne bliver opfattet som egentlige afvisninger eller ikke bliver respekteret. Grundet omstændighederne og det faktum, at parterne oftest kender hinanden i forvejen eller har en gensidig interesse i hinanden, beskriver forurettede det sjældent som en overvejelse at råbe, skrig eller slå, fordi de er sammen

med en god ven eller flirt, som de ellers er trygge ved og derfor forsøger at afvise almindeligt. I forløbet rapporterer de forurettede, at den anden fortsætter på trods af flere afvisninger og at det er med til at få dem til at gå mere og mere i panik, imens de forsøger at finde en passende reaktion eller vej ud af situationen. Her beskriver de det ofte som om, de bliver mere passive og har svært ved at få deres stemme eller krop til at lystre eller føler det som om de "fryser" i situationen. Imidlertid oplever de, at den anden fortsætter med seksuelle handlinger, mens de er passive. Tit beskriver mistænkte, at der ikke blev sagt fra, da de begyndte de seksuelle handlinger og at de samtidig har forsøgt at få bekræftet samtykket, hvis de har været i tvivl, ved at tjekke om forurettede var våd, hvorefter de således begynder samlejet på baggrund af den overvejelse. Samtykket kan også ses begrundet af mistænkte med den tætte kropskontakt eller forurettedes vejrtrækning, der for den mistænkte beskrives som nydende lyde eller støn. Samtykket beskrives af mistænkte yderst sjældent som sikret med ord, men oftest i omstændighederne omkring situationen, den manglende modstand, tidligere tilkendegivelser på interesse eller ud fra tolkninger på kropssprog, tæt kropskontakt eller gensidige kys op til samlejet.

Samtykkeforståelse og juridiske rammer

Som det fremgår af betænkningen til den samtykkebaserede voldtægtsbestemmelse, påhviler der den initiativtagende part en afklaringspligt ift. at sikre sig den andens positive samtykke, førend der påbegyndes et samleje. Det vil sige en aktiv tilkendegivelse i ord eller handling, der indikerer, at modparten er enig i og indforstået med, at man skal have sex. Dertil præciseres det desuden, er der må foreligge en formodning for, at en person der ønsker samleje gennemført, ikke blot forholder sig passivt, men deltager i et eller andet omfang. Endvidere understreges det i lovgivningen, at *det er personens adfærd umiddelbart i sammenhæng med og på tidspunktet for samlejet, som er afgørende for vurderingen af, om der foreligger samtykke.*

Flirtende adfærd, kys tidligere på aftenen, eller det forhold, at en person er gået med en anden person hjem, kan ikke i sig selv anses som samtykke til et samleje⁹

Med afsæt i ovenstående kan et samtykke, som fra mistænktens side begrundes alene i fraværet af modstand eller direkte afvisninger altså ikke ses gældende, som samtykke i juridisk forstand. Ej heller alene i omstændighederne ved, at parterne eksempelvis er taget hjem sammen. Endvidere præciserer lovgivningen, at *i de situationer, hvor der er udvist total passivitet fra den ene persons side, er der en formodning for, at vedkommende ikke samtykker, og derfor må den person, der ønsker samleje gennemført, gøre noget for at sikre sig, at vedkommende samtykker¹⁰.* Det vil sige, at det vil give anledning til forventning om, at den mistænkte har foretaget en handling eller gjort noget for at sikre sig, at forurettedes manglende modstand eller passivitet er et udtryk for samtykke, inden de fortsætter. Den

⁹ Straffelovrådets betænkning om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, Betænkning nr. 1574, 2020. <https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2020/09/Enighed-om-indførsel-af-ny-samtykkebaseret-voldtaegtsbestemmelse.pdf>

¹⁰ Lovforslag nr. L 85 – Forslag til lov om ændring af straffeloven. En Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse, 2020. https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2020/betaenkning_1574_final.pdf

passive tilstand, mangel på modstand eller det faktum, at forurettede ikke har sagt direkte fra eller sagt nej, er således ikke gældende samtykke i sig selv.

Forurettedes oplevelser og mistænktens forsvar og forklaringer efterlader et indtryk af, at der behov for at præcisere ovenstående for befolkningen og især unge, således at det også gøres klart, hvad der *ikke* er tilstrækkeligt grundlag for samtykke. Samtidig vil det kunne tjene som gode eksempler på, hvilke signaler, der er væsentlige at tillægge opmærksomhed samt hvilke situationer, der kalder på skærpet opmærksomhed, hvis man vil undgå at overskride hinandens grænser. Endvidere vurderes det at kunne have en potentiel præventiv virkning, hvis det præciseres, at dét at tage chancen, hvis man er i tvivl eller dét at gennemføre samlejet, selvom den anden har givet afvisninger eller ligger fuldstændig passiv kan være det, der ender med at udgøre en voldtægt. At synliggøre alvoren samt at omsætte samtykkebegrebet til mere konkrete guidelines, synes at være et givtigt redskab på vejen mod at sikre lovgivningen den tiltænkte adfærdsregulerende virkning.

Type 2:

- F. og gp. har en forudgående relation til hinanden (Venner, bekendte, på date, tager hjem sammen efter fest)
- Gp. ændrer modus under gensidigt samtykkende samleje til ikke aftalt BDSM-sex, lussinger, spyt mv.
- Gp. kommanderer forurettede til udførelse af handlinger
- Gp. fastholder f. til udførelse/gennemførelse af oralsex/gp. udfører selv bevægelser til oral tilfredsstillelse
- Gp. udnytter kropsvægt/ spreder ben/holder ben fra hinanden/holder på forurettedes arme/sætter sig overskrævs på forurettede
- Gp. foretager pludselig/resolut indtrængen i forurettede/pludselige bevægelser/hurtig tiltvingelse af adgang til samleje
- F. trækker aktivt samtykke tilbage
- F. overvejer konsekvenser ved modreaktioner/råb/modstand
- F. oplever ikke at være i stand til at gøre modstand/ tale/røre sig
- F. græder
- F. beskriver egne handlinger/egen aktivitet ifm. Samlejet (begrundes med frygt)

Overrepræsentation af personer mellem 16-32 år.

Type 2

Ift. anvendelse af MDS-analyse skal det bemærkes, at metoden udleder tendentielle forskelle og ligheder samt diskriminante faktorer imellem de givne variable i datamatricen. Det vil sige, at den udledte typologi er et udtryk for tendenser i modus på tværs af et større datasæt og der kan således også være indbyrdes afvigelser og forskelle i modus, inden for hver subtype samt sager, der kan indeholde elementer af flere subtyper.

Type 2 kan inddeles i en række yderligere undertemaer, da der ud fra den kvalitative gennemlæsning kan konstateres mere forskelligartede forløb inden for denne type, hvortil grovheden af voldshandlinger og tvang samt respekten for, at forurettede trækker sit samtykke tilbage synes at variere på tværs af sagerne.

Det overordnede kendetegn for sager, der kan tilskrives denne type indbefatter, at der har været gensidig interesse i samleje fra begge parter og hvor der som oftest også har været samtykke til samleje, som er påbegyndt. Parterne har som oftest haft en romantisk eller seksuel interesse i hinanden forinden og ofte er de mødtes ved en festlig lejlighed, i byen eller via en dating-app, hvor de har aftalt at mødes. I nogen sager har parterne aftalt på forhånd at mødes for at have sex. Forløbet er som oftest, at parterne påbegynder samleje med gensidigt samtykke, men hvorunder den ene pludseligt ændrer adfærd og karakter og begynder at give lussinger, spytte på forurettede, tage halsgreb eller udføre dominant adfærd overfor forurettede. De forurettede kan også opleve, at der sker pludselig skift fra vaginal til anal indtrængen, som ikke var aftalt eller at mistænkte presser forurettede mod deres penis og fastholder dem til udførelse af oralsex.

Hertil adskiller sagerne sig fra hinanden ud fra grovheden af volden og ift. i hvor høj grad, der bliver introduceret et tvangselement. I nogen sager beskriver forurettede, at de har et indtryk af, ”at det blot er sådan mistænkte altid har sex” og hvor de har oplevelsen af ”at den anden bliver revet med” og ”kører på en slags autopilot”. I disse tilfælde er der primært brugt slag i ansigtet med flad hånd, spyt, fastholdelse eller halsgreb, men hvortil forurettede ikke oplever at miste bevidsthed, men oplever ubehag og panik i situationen. Nogen forsøger her at trække samtykket tilbage, men hvor de oplever, at den anden ikke lytter i første omgang eller at der skal meget til for at få den anden til at stoppe. I denne type sager beskriver mistænkte ofte et nogenlunde enslydende forløb, men omtaler den dominante adfærd som en mere fast seksualpraksis og som noget de antog, at forurettede var indforstået med. Enten begrundet i indholdet og karakteren af tidligere samtaler om sex eller ud fra den overbevisning, at den anden tydeligt ville frabede sig det, hvis de ikke brød sig om det.

I andre sager bliver der brugt grovere former for vold med slag i ansigtet med knyttet hånd, lussinger med større voldsomhed og halsgreb, hvor den forurettede oplever, at de mister bevidsthed eller får blackout. I denne type sager beskriver de forurettede en større frygt for den mistænkte og beskriver, at de frygter for deres liv og derfor har nogen også indvilget aktivt i seksuelle handlinger eller føjet gerningspersonen, men ud fra overvejelsen om, at det har været under tvang eller at alternativet kunne blive værre, hvis de forsøgte at kæmpe imod.

I begge ovenstående typer ses også tendensen, at mistænkte pludseligt påbegynder analsex med forurettede uden samtykke, efter vaginal penetration med samtykke.

Samtykkeforståelse og juridiske rammer

Som det fremgår af ovenstående, kan der være meget forskelligartet modus og motiv bag udførelsen af ovenstående overgreb og henset til voldsomheden og anvendelsen af vold og tvang, vil det formentlig ikke være indenfor denne type, der vil kunne udfindes et primært forebyggelsespotential. Endog er det i en andel af sagerne tydeligt, at den dominerende adfærd med brug af halsgreb, fastholdelse eller lussinger omtales som normaliseret og forventeligt også blandt helt unge, hvorfor det kan udgøre et vigtigt

forebyggelsespotentialer at slå fast, at denne type adfærd kræver et eksplicit og konkret samtykke, førend man tager chancen. Normaliseringen af brug af halsgreb eller vold under sex er desuden slået fast i anden forskning¹¹, hvorfor det i forebyggelsesøjemed kan være relevant at skabe dialog om disse tendenser, særligt iblandt unge, ift. hvordan man praktiserer det uden at gøre skade eller overskride hinandens grænser.

Af forarbejderne til samtykkeloven fremgår det, at samtykket skal foreligge under hele samlejet og til enhver tid kan trækkes tilbage undervejs. Samtidig fremgår det, at *I situationer, hvor samtykke på den ene eller anden måde er kommet til udtryk, men hvor der undervejs udvises passivitet, og der derfor er anledning til at overveje rækkevidden af samtykket, f.eks. om samtykket kun gælder vaginalt samleje, men ikke analt samleje, eller om det kun gælder oralt samleje, men ikke vaginalt samleje, vil der ligeledes skulle foretages en konkret og samlet vurdering af, om der af den konkrete situation og sammenhæng fremgår et samtykke til det konkrete seksuelle forhold.* Endvidere konkretiseres det, at det som med den tidligere lovgivning vil være strafbart at tiltvinge sig samleje ved vold eller trussel om vold eller ved at skaffe sig samleje ved anden ulovlig tvang, jf. Straffelovens § 260.

Ift. brugen af vold under samleje, fremgår det desuden af Rigsadvokatens meddelelse: Afsnittet om seksualforbrydelser¹², at *Indenfor seksuallivet kan det seksuelle formål medføre straffrihed for legemskrænkelser, hvis samtlige parter udtrykkeligt, frivilligt og vedvarende indvilliger.* Det vil sige, at det således er relevant at slå fast, at legemskrænkelser af forskellig art, selvom de udføres under sex, i udgangspunktet udgør vold som er strafbart i sig selv, medmindre der foreligger et udtrykkeligt og vedvarende samtykke fra begge parter. Legemskrænkelser betragtes således ikke i udgangspunktet som blotte seksuelle handlinger, i juridisk forstand, men som udførelse af vold, der med udgangspunkt i det seksuelle ærinde kan medføre straffrihed, hvis begge vel at mærke inden giver direkte udtryk for ønsket herom eller vedvarende accept heraf. En pointe, der findes relevant at pointere og bringe ind i dialogen omkring samtykketeknologi.

Type 3

- F. og gp. har en forudgående relation til hinanden (Venner, bekendte, på date, tager hjem sammen efter fest)
- F. vågner ved at gp. har påbegyndt penetration eller oralsex
- F. beskriver uvirkelighedsfølelse omkring overgreb/dissociation

Overrepræsentation af personer mellem 16-32 år.

¹¹ Hebernick et al. (2021)

¹² Rigsadvokatens meddelelse; Afsnittet om seksualforbrydelse af 1. juli 2023

<https://vidensbasen.anklagemyndigheden.dk/h/6dfa19d8-18cc-47d6-b4c4-3bd07bc15ec0/VB/11c19d55-3bac-492c-9690-c7f997ccfed4?showExact=true>

Type 3

Ovenstående subtype er oftest karakteriseret ved, at parterne er unge og enten er venner/bekendte, der er faldet i søvn sammen efter en privatfest og hvor der enten ikke har været nogen seksuel eller romantisk kontakt mellem dem forinden eller ved, at parterne har haft en romantisk/seksuel interesse i hinanden og er taget hjem sammen fra byen/en date. I sidstnævnte har parterne ofte haft gensidig interesse i kys eller berøring, men hvor sex enten er blevet afvist eller hvor parterne har lagt sig til at sove efter eventuelle seksuelle handlinger. Kendetegnet for begge er, at den forurettede part vågner af at blive penetreret mens de sover eller vågner ved, at den anden forsøger at føre penis ind i deres mund. Som oftest har modparten, når der er tale om penetration, hevet deres trusser til side og penetreret dem bagfra, imens de lå i ske eller taget trusserne af dem, mens de sover og påbegyndt samleje, hvor forurettede vågner midt i det. Ift. denne type sager, rapporterer forurettede enten at reagere resolut og konfronterende, idet de vågner eller ved at de vågner i meget døsig og forvirret tilstand, og derefter stivner, når det går op for dem, hvad der sker. Fra den mistænkte side er der forskelligartede forklaringer på, hvordan de har oplevet hændelsen. Nogen rapporterer, at de var sikre på, at forurettede var vågen og at de har spurgt om vedkommende havde lyst og derefter har oplevet nydende lyde eller ”mhmm”, som bekræftende på spørgsmålet. Andre rapporterer at have antaget, at forurettede var vågen eller erkender en usikkerhed herom, men begrundes deres adfærd i, at den forurettede fulgte med i bevægelser under penetration eller kom med lyde, der tolkedes som støn og som bekræftende for samtykket.

Samtykkeforståelse og juridiske rammer

Af samtykkeloven fremgår det som nævnt, at det må formodes, at en person der forholder sig helt passivt, ikke samtykker. Samtidig er det konkretiseret i lovgivningens forarbejder, at en person, der er bevidstløs pga. af søvn, beruselse eller lignende ikke har den fornødne kapacitet til at give sit samtykke¹³. At påbegynde eller gennemføre samleje med en person, der sover kan således i sig selv være strafbart jf. samtykkeloven.

At der opleves en række unge mistænkte, som i deres egen forklaring tilkendegiver bevidstheden om, at den anden ikke var vågen eller tilkendegiver, usikkerhed om dette, kan indikere en manglende forståelse for, at dét at påbegynde samleje med nogen, der sover, kan sidestilles med voldtægt. Endvidere kan det være tegn på, at der fortsat mangler en forståelse for alvoren og konsekvenserne af udførelsen af sådanne handlinger. Da denne subtype udgøres af omkring 15% af sagerne, findes det essentielt at gøre oplysning herom til en del af en forebyggende kampagne.

Type 4:

- F. & Gp. har ingen forudgående relation eller gp. ukendt
 - F. beskriver uvirkelighedsfølelse omkring overgreb/dissociation
 - F. har lagt sig til at sove fuldt påklædt
 - F. oplever udnyttelse af tilstand (alkoholpåvirkning, drug, blackout)
 - F. vågner ved at gp. har påbegyndt penetration eller oralsex
-

¹³ Lovforslag nr. L 85 – Forslag til lov om ændring af straffeloven. En Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse, 2020. https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2020/betaenkning_1574_final.pdf

Ingen signifikant overrepræsentation af bestemt aldersgruppe

Type 4:

Den primære forskel mellem type 3 og 4 er det faktum, at den mistænkte i type 4 ofte er ukendt eller en fjern bekendt, som forurettede blot har deltaget til samme fest med. Samtidig oplever forurettede inden for denne type ofte at have haft blackout eller mistænker at være blevet drugget, hvor de oplever, at den mistænkte udnytter deres tilstand/situation. På samme måde som type 3 er forløbet ofte, at forurettede vågner ved, at nogen udfører seksuelle handlinger med deres krop eller at de vågner uden tøj på med fornemmelsen af at have haft sex, uden at kunne huske nærmere. Mistænkte ses i disse sager enten at nægte at samleje har fundet sted eller italesætte forurettedes aktive medvirken eller eksplicitte ønske om at gennemføre samlejet. I andre tilfælde kan forurettede ikke nærmere konkretisere en potentiel gerningsperson eller forløb.

Samtykkeforståelse og juridiske rammer

Ovenstående type kan siges udgjort af forskellige modus og motiver, der blandt andet omhandler fremmedes udnyttelse af bestemte bevidstløshedstilstande eller mulige drug-rapes, hvorfor det vurderes vanskeligt at udlede konkrete forebyggelsespotentialer ift. bevidsthed om samtykke.

Type 5

- F. & gp har ingen forudgående relation til hinanden
- Gp. truer med udførelse af vold
- Gp. udfører vold mod forurettede
- F. oplever følelse af ikke at være i stand til at gøre modstand/ tale/røre sig
- F. beskriver uvirkelighedsfølelse omkring overgreb/dissociation
- F. føler sig tvunget til at udføre seksuelle handlinger/tør ikke modsætte sig GP

Ingen signifikant overrepræsentation af bestemt aldersgruppe

Type 5

Type 5 er typisk kendetegnet ved sager, hvor en fremmed person tiltvinger sig samleje med forurettede ved brug af vold, overfald, tvang eller trusler.

Samtykkeforståelse og juridiske rammer

Ovenstående type kan siges udgjort af forskellige modus og motiver, der blandt andet omhandler brug af vold, overfald og tiltvingelse af samleje. Derfor vurderes denne type ikke relevant for udledning af forebyggelsespotentialer ift. bevidsthed om samtykke.

Konklusion

Ud fra ovenstående identificerede adfærdsmønstre og typologi synes det indikeret, at der kan være behov for oplysning om vigtigheden af at sikre sig samtykke, samt konkret oplysning om, hvilket ansvar der påhviler parterne iht. samtykkeloven og hvordan man praktiserer det, i en seksuel situation. Endvidere synes der indikeret behov for at imødekomme typiske misforståelser om, hvordan man sikrer sig legitimt samtykke i praksis. Den ovenfor genererede viden samt øvrige analyser omkring samtykke og samtykkekultur vil derfor inddrages som udgangspunkt for at identificere konkrete barrierer for samtykkekultur i praksis, således at disse kan søges imødegået gennem en oplysnings- og dialogskabende kampagne, i samarbejde med Københavns Kommune samt gennem løbende borgervendt kommunikation fra Københavns Politi. Det er håbet for kampagnen, at hhv. fokus på sagernes alvor og oversættelse af samtykkebegrebet til konkrete guidelines, vil kunne have en kriminalpræventiv virkning i en række sager, hvor særligt unge er overrepræsenterede.

BILAG 1 – Overordnede tendenser for anmeldelsestilbøjelighed og gerningstidspunkter for voldtægt, i perioden 2019-2023.

1. Voldtægt

Antallet af anmeldelser vedrørende voldtægt er baseret på en kategorisering af politiets gerningskoder, hvilket vedrører følgende gerningskoder:

- 72301 - Voldtægt ved anvendelse af vold eller trussel om vold
- 72302 - Voldtægt ved ulovlig tvang
- 72303 - Voldtægt ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand
- 72304 - Voldtægt ved samleje med barn under 12 år
- 72305 - Voldtægt.

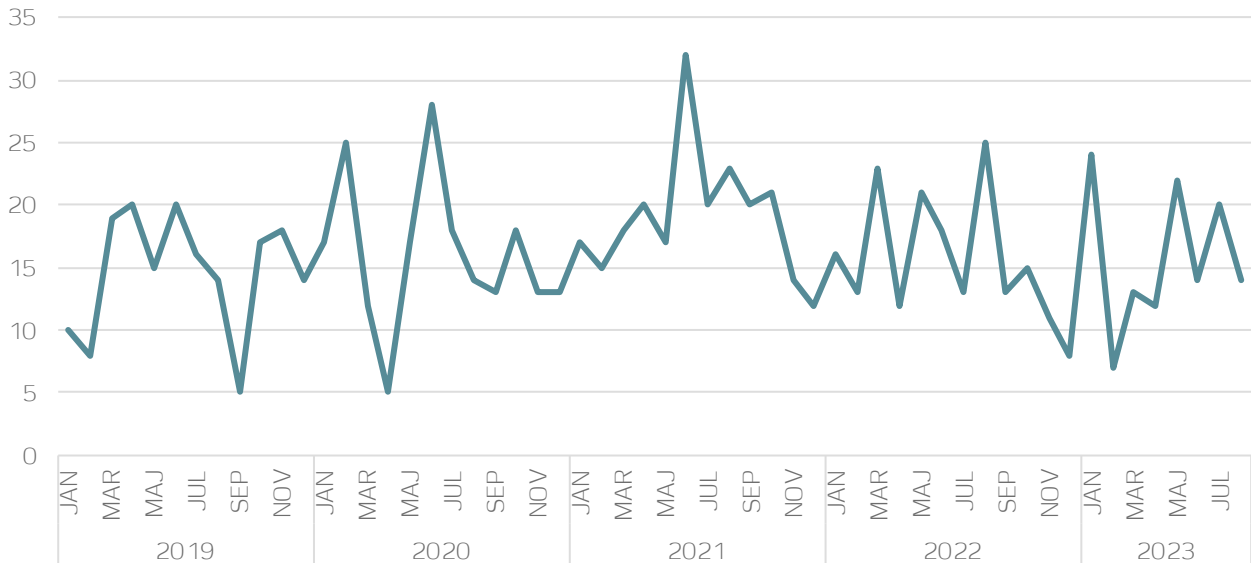
Bemærk at gerningskoderne 72301, 72302 samt 72303 er udgået pr. 6. januar 2021. De medtages i opgørelsen for at vise historiske data.

Bemærk at nedenstående data er udtræk for antal sager/anmeldelser, hvor forurettede har bopæl inden for Københavns politikreds. Der er således forskel på antal sager anmeldt til KBH Politi med gerningssted i København og antallet af sager rapporteret nedenfor.

Fra januar 2021 trådte samtykkelovgivningen i kraft, ændringen i lovgivningen samt det øgede fokus afledte en stigning i antal anmeldelser om voldtægt.

1.1. Københavns Politikreds

Figur 1: Antal voldtægtsanmeldelser fordelt på gerningsmåned og -år, Københavns Politikreds

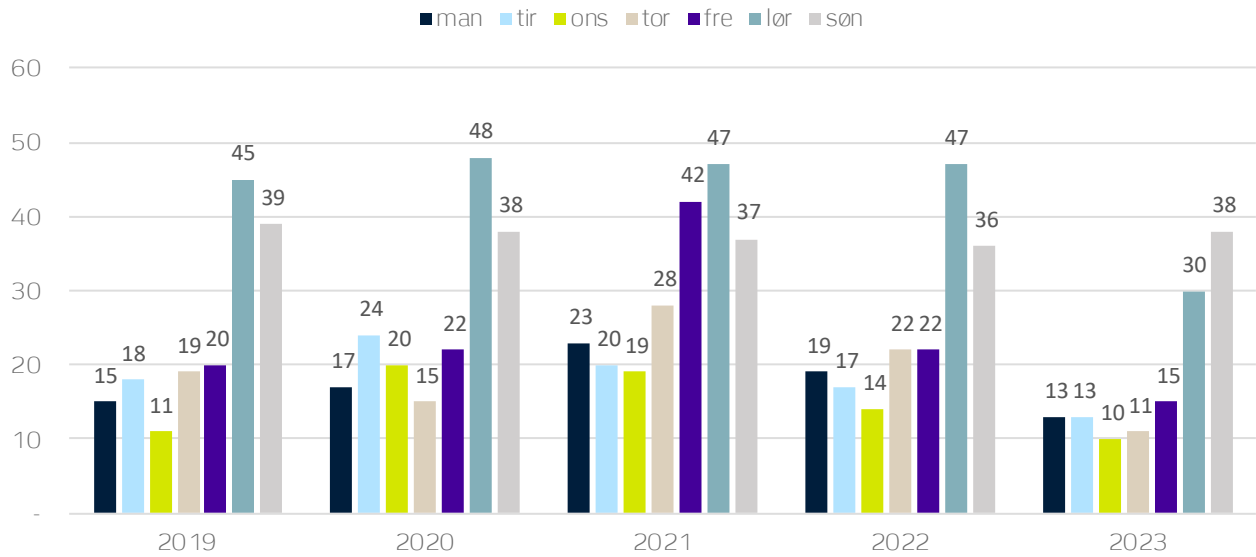
Tabel 1: Voldtægtsanmeldelser: Antal forurettede fordelt på køn, kommune og år. 2019-2022

Forurettede kvinder	2019	2020	2021	2022
København	148	157	188	156
Frederiksberg	15	22	17	12
Tårnby	3	5	8	8
Dragør	1	-	2	-
Total	167	184	215	176

Forurettede mænd	2019	2020	2021	2022
København	2	3	5	6
Frederiksberg	-	1	1	1
Tårnby	-	-	-	-
Dragør	-	-	-	-
Total	2	4	6	7

Forurettede i alt	2019	2020	2021	2022
København	150	160	193	162
Frederiksberg	15	23	18	13
Tårnby	3	5	8	8
Dragør	1	-	2	-
Total	169	188	221	183

Figur 2: Voldtægtsanmeldelser – forurettede KVINDER fordelt på gerningstidspunktets ugedag

Tabel 2: Voldtægtsanmeldelser - antal forurettede KVINDER fordelt på gerningstidspunkt – dagtimer. 2019-2023

Fou. kvinder i dagtimerne. 2019-2023

Voldtægt	Klokkeslæt: Time														
	07:00-	08:00-	09:00-	10:00-	11:00-	12:00-	13:00-	14:00-	15:00-	16:00-	17:00-	18:00-	19:00-	20:00-	21:00-
Mandag	1	0	0	0	0	4	2	0	4	1	2	2	3	1	3
Tirsdag	0	5	3	1	0	3	1	2	0	1	2	3	2	7	2
Onsdag	0	1	1	0	0	5	1	0	3	4	1	2	8	4	1
Torsdag	1	2	0	2	2	2	0	1	0	0	1	3	4	5	2
Fredag	2	0	1	0	2	2	0	0	2	1	1	8	1	8	4
Lørdag	6	3	4	0	2	2	4	6	2	4	3	0	4	5	8
Søndag	5	4	0	6	3	3	1	2	1	2	2	2	5	1	3

Tabel : Voldtægtsanmeldelser - antal forurettede KVINDER fordelt på gerningstidspunkt – nattetimer. 2019-2023

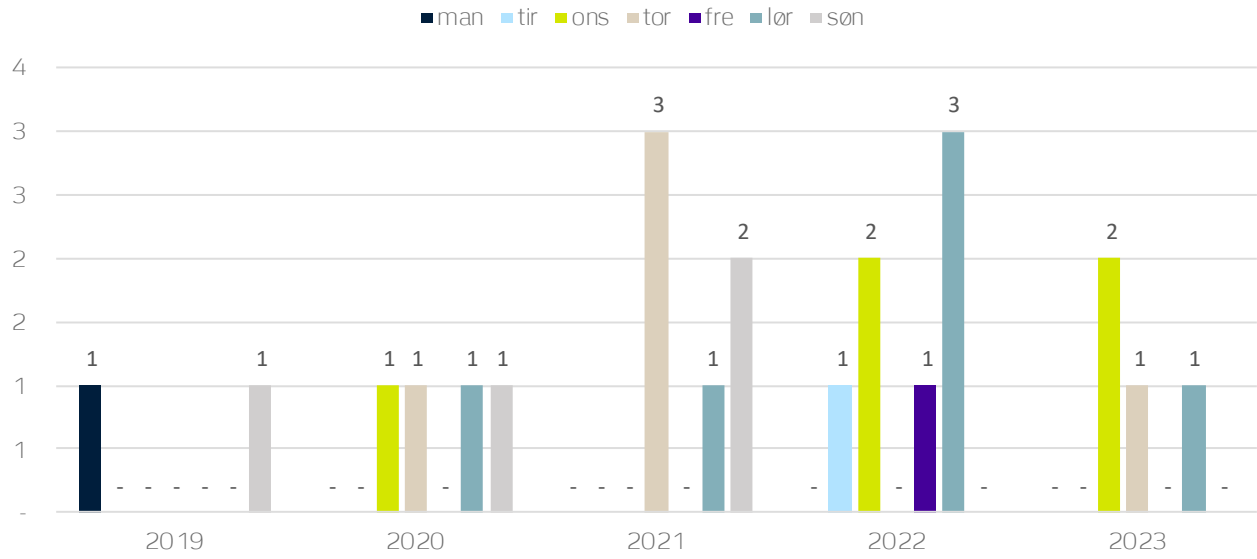
Fou. kvinder i nattetimerne. 2019-2023									
Voldtægt	Klokkeslæt: Time								
	22:00-	23:00-	00:00-	01:00-	02:00-	03:00-	04:00-	05:00-	06:00-
Mandag	7	6	27	4	6	2	4	6	2
Tirsdag	4	7	26	9	4	1	3	4	2
Onsdag	10	5	13	3	3	2	3	1	3
Torsdag	4	11	25	8	2	11	4	3	2
Fredag	10	20	29	5	5	7	7	2	4
Lørdag	12	10	44	20	16	17	18	15	12
Søndag	9	6	39	19	15	20	21	16	3

Tabel 4: Voldtægtsanmeldelser – antal forurettede KVINDER fordelt på gerningsår og gerningssted i dagtimer mandag til fredag

Gerningssted, dagtimer (man-fre)					
Kategori	2019	2020	2021	2022	2023
Privat beboelse	4	17	24	11	13
Gade/Torv/Grønt område		2	1	5	
Baggård/kælder/opgang/kollegie	4	4	8	4	2
Taxa/trafik/tog/bus			3	2	
Internettet/udlandet				1	
Arbejdsplads/byggeplads/erhverv			1		
Biograf/bibliotek/spillecafé/forlystelsespark mv	1	1			
Institution/hospital/skole		3			1
Restaurant/Beværtning/Diskotek		1	3		

Note: Opgørelsen er sorteret pba. antal forurettede i 2022. Bemærk, at 2023 kun dækker perioden januar – september. Opgørelsen er ekskl. anmeldelser, hvor gerningsstedstype ikke er angivet.

Figur 3: Voldtægtsanmeldelser – forurettede MÆND fordelt på gerningstidspunktets ugedag

Anvendt litteratur

Canter, D., Heritage, R. (1990). A multivariate model of sexual offence behaviour: Developments in offender profiling. *Journal of Forensic Psychiatry* 1(2):185-212 (20NS)

Canter, D., & Fritzon, K. (1998). Differentiating arsonists: A model of firesetting actions and characteristics. *Legal and Criminological Psychology*, 3(1), 73–96. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8333.1998.tb00352.x> (23NS)

Canter, D. (1983). The potential of facet theory for applied social psychology. *Quality & Quantity*, 17(1). <https://doi.org/10.1007/BF00180888> (28NS)

Carter, D., & Carter, J. (2009). Intelligence-Led Policing: Conceptual and Functional Considerations for Public Policy. *Criminal Justice Policy Review*, 20(3), 310–325. <https://doi.org/10.1177/0887403408327381>(12NS)

Clemmow, C., Bouhana, N., & Gill, P. (2020). Analyzing person-exposure patterns in lone-actor terrorism: Implications for threat assessment and intelligence gathering. *Criminology & Public Policy*, 19(2), 451–482. <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12466> (28NS)

Guttman, L. (1968). A general nonmetric technique for finding the smallest coordinate space for a configuration of points. <https://link-springer.com.ep.fjernadgang.kb.dk/article/10.1007/BF02290164> (35NS)

Han H. et al. (2019) A Methodology for Resolving Heterogeneity in Analytics. In Li J., Wang. *Advanced Data Mining and Applications*. Springer Cham. (16NS)

Horgan, J., Shortland, N., Abbasciano, S., & Walsh, S. (2016). Actions Speak Louder than Words: A Behavioral Analysis of 183 Individuals Convicted for Terrorist Offenses in the United States from 1995 to 2012. *Journal of Forensic Sciences*, 61(5), 1228–1237. (11NS) <https://doi.org/10.1111/1556-4029.13115>

Kruskal, J. B., & Wish, M. (1978). *Multidimensional scaling*. Beverly Hills, CA: Sage. (65NS)

Lingoes, J.C. (1973). The Guttman-Lingoes Nonmetric Program Series. Ann Arbor, MI. s. 16-76. In Press. (50NS)

Youngs, D. (2006). How does crime pay? The differentiation of criminal specialisms by fundamental incentive. *Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling*, 3(1), 1–19. <https://doi.org/10.1002/jip.44> (18NS)

Øvrigt anvendt kildemateriale

Rigsadvokatens meddelelse/ Afsnittet om seksualforbrydelser af 1. juli 2023

<https://vidensbasen.anklagemyndigheden.dk/h/6dfa19d8-18cc-47d6-b4c4-3bd07bc15ec0/VB/11c19d55-3bac-492c-9690-c7f997ccfed4?showExact=true>

Straffelovrådets betænkning om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse, Betænkning nr. 1574, 2020.

<https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2020/09/Enighed-om-indfoersel-af-ny-samtykkebaseret-voldtaegtsbestemmelse.pdf>

Lovforslag nr. L 85 – Forslag til lov om ændring af straffeloven. En Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse, 2020.

https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2020/betaenkning_1574_final.pdf